

*KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS*

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS MOKINIŲ SVEIKATOS POKYČIAI

(2016–2019 m.)

TURINYS

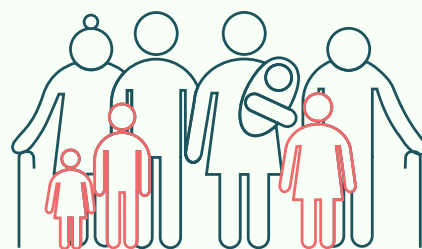
1. Vaikų demografija	1
2. Socialinė rizika	3
3. Sveikatos patikrinimas	4
4. Vaikų dalyvavimas ugdymo veikloje be apribojimų	5
4. Vaikų kūno masės indekso vertinimas	5
4. Vaikų ligotumas ir sergamumas pagal ligų grupes	7
5. Vaikų dantų ir žandikaulio būklė	10
Apibendrinimas	14

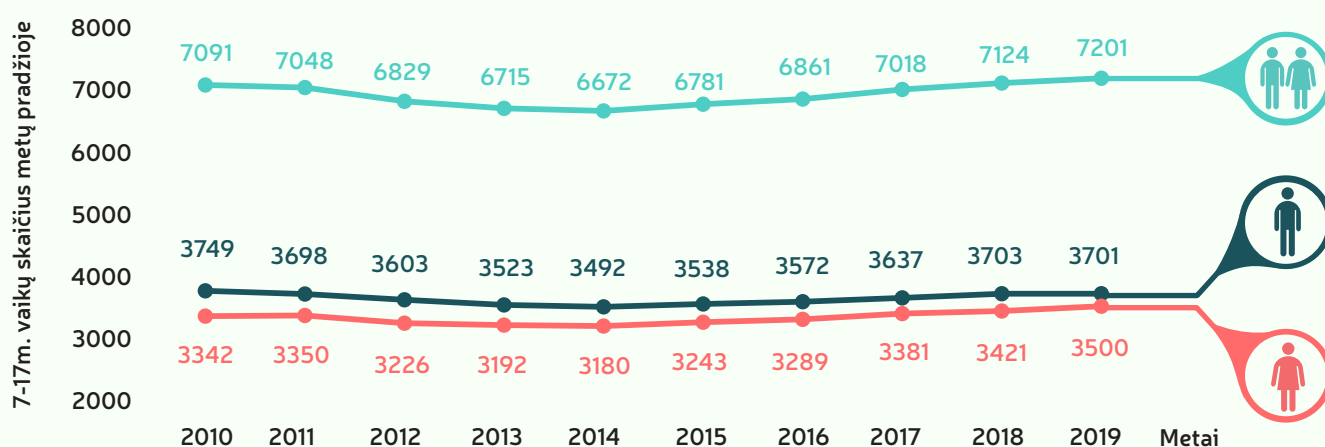
1. VAIKŲ DEMOGRAFIJA

2019 METŲ PRADŽIOJE 7–17 METŲ VAIKAI SUDARĖ

12,3 % VISŲ KLAIPĖDOS RAJONO
GYVENTOJŲ (7201 mokyklinio amžiaus vaikas)

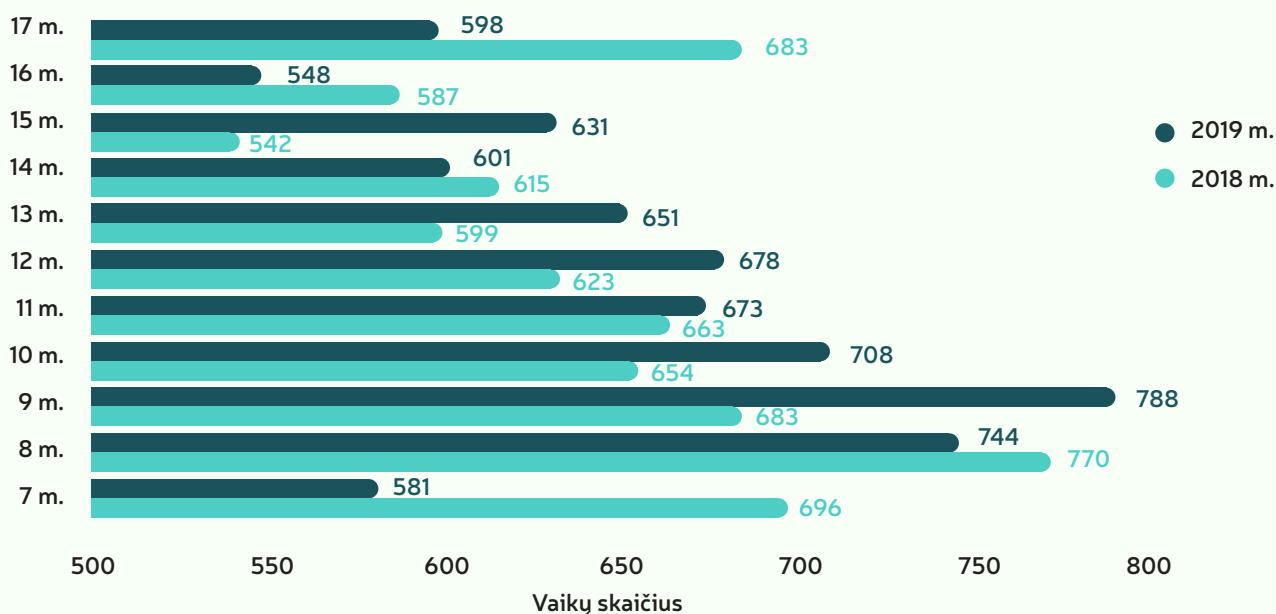

Nuo 2014 m. 7–17 metų amžiaus vaikų skaičius Klaipėdos rajone didėja: 2014 m. – 6672 vaikai, o 2019 m. – 7201 vaikas (7,3 proc. arba 529 mokyklinio amžiaus vaikais daugiau). Klaipėdos rajone pastebima tendencija – mokyklinio amžiaus berniukų rajone yra daugiau nei mergaičių (1 pav.).

1 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų skaičius Klaipėdos rajone
Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

2019 m. pradžioje, lyginant su 2018 m. pradžios duomenimis, vaikų ženkliai padaugėjo 9 metų, 10 metų, 12 metų, 13 metų ir 15 metų amžiaus grupėse (2 pav.).

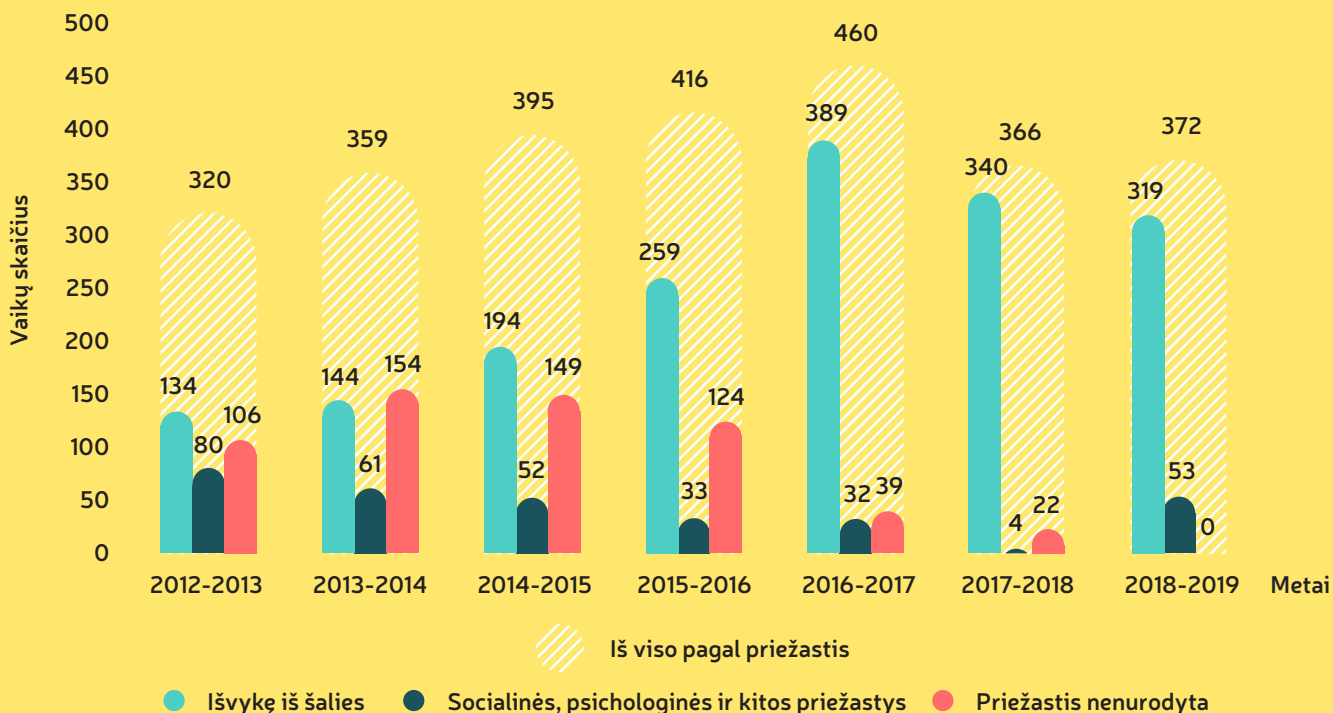
2 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų skaičius Klaipėdos rajone 2018–2019 m. pagal amžių
Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

PAGRINDINĖ MOKINIŲ MOKYKLOS NELANKYMO PRIEŽASTIS – IŠVYKIMAS IŠ ŠALIES

Tiek 2018–2019 m., tiek 2017–2018 m., 7–15 m. amžiaus vaikų, nesimokančių mokykloje, skaičius buvo panašus. 2018–2019 mokslo metais 2019 m. sausio 1 d. Klaipėdos rajone 372 mokyklinio amžiaus vaikai nesimokė mokykloje, iš jų 319 vaikų buvo išvykę iš šalies, o 53 mokiniai nesimokė dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių.

Nuo 2017 m. sausio 1 d. iš šalies išvykstančių vaikų skaičius sumažėjo ~ 18 proc. 2017–2018 m. mokslo metus palyginus su 2018–2019 m., ženkliai padaugėjo vaikų, nesimokančių dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių (3 pav.).

3 pav. 7–15 m. amžiaus vaikai, kurie nesimoko mokykloje, Klaipėdos rajone
Šaltiniai: Švietimo informacinių technologijų centras, Lietuvos statistikos departamentas

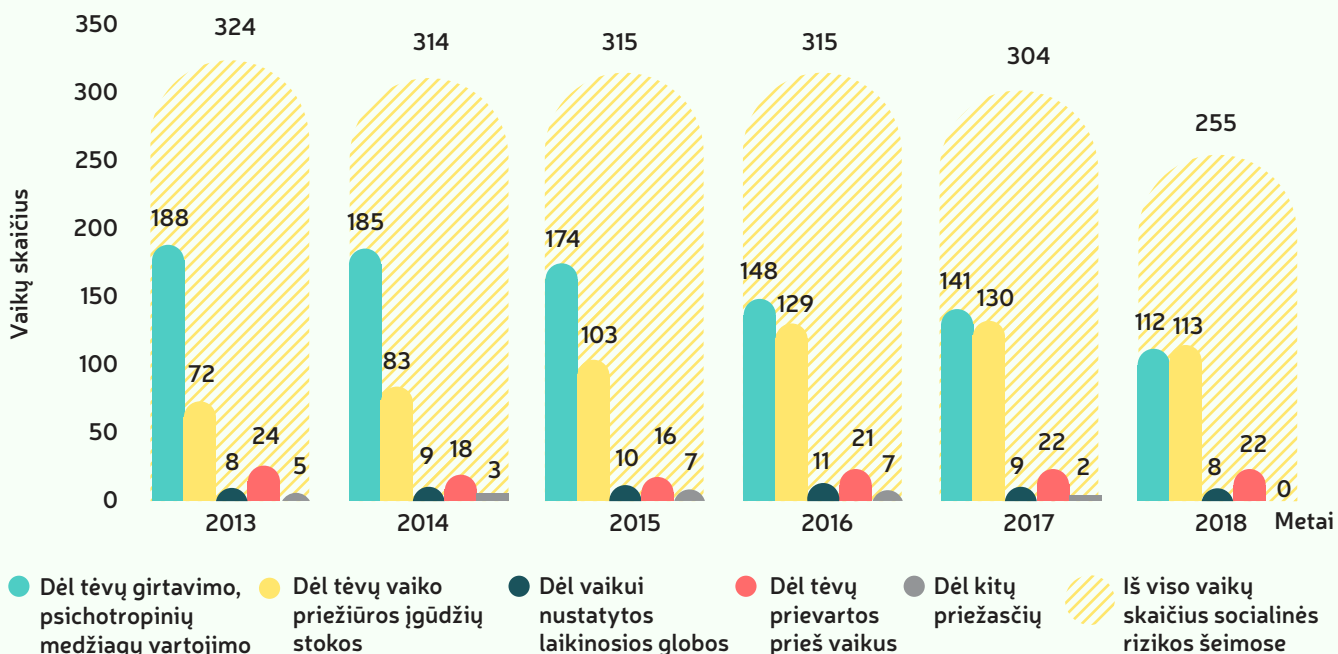
2. SOCIALINĖ RIZIKA

VAIKAI SOCIALINĖS RIZIKOS ŠEIMOSE AUGA DAUGIAUSIA DĖL TĖVŲ GIRTAVIMO, PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO IR DĖL VAIKO PRIEŽIŪROS ĮGŪDŽIŲ STOKOS

Nuo 2016 m. vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose sumažėjo 19 proc., 2018 m. pabaigoje socialinės rizikos šeimose augo 255 vaikai. 2018 m. pabaigoje 112 vaikų augo socialinės rizikos šeimose dėl tėvų girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo, 113 vaikų – dėl tėvų vaiko priežiūros įgūdžių stokos, 22 vaikai – dėl tėvų prievartos prieš vaikus, 8 vaikai dėl – laikinosios globos skyrimo.

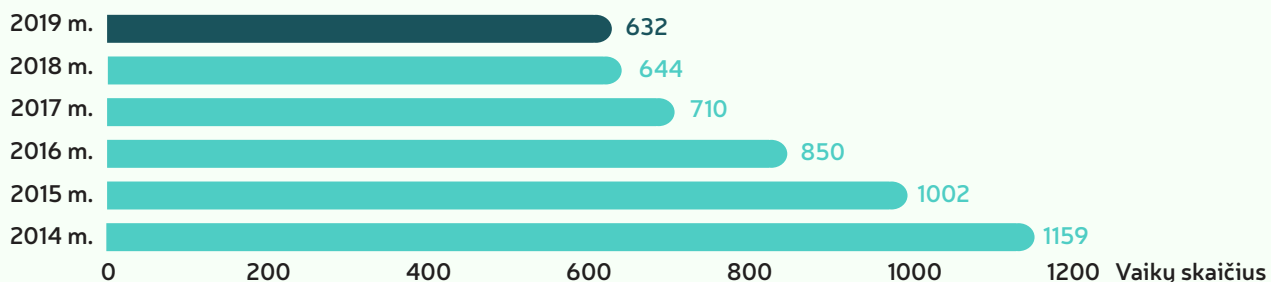
Nuo 2013 m. vaikų, kurie auga socialinės rizikos šeimose dėl tėvų girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo, tolygiai mažėja (4 pav.).

4 pav. Vaikų socialinės rizikos šeimose Klaipėdos rajone skaičius metų pabaigoje pagal priežastis

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą mokyklose – tai vaikai iš šeimų su mažomis pajamomis, jie priskirtini rizikos sveikatai grupei. Klaipėdos rajone nemokamai maitinamų mokinių skaičius devynerius metus tolygiai mažėja. 2019 m. ugdymo įstaigose buvo nemokamai maitinami 632 mokiniai (5 pav.)

5 pav. Nemokamai maitinamų mokinių skaičius mokyklose Klaipėdos rajone

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

3. SVEIKATOS PATIKRINIMAS

Pagal 2018 m. rugpjūčio 13 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. V-905 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimą, mokyklos vadovas turi užtikrinti, kad mokiniai iki 18 metų ugdymo procese dalyvautų tik pasitikrinę sveikatą. Šio punkto nuostatos netaikomos ligoninių mokykloms.

Vaikų ir pilnamečių mokinių sveikatos profilaktinis patikrinimas vyksta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 14 d. įsakymo Nr. V-566 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ pakeitimu. Apraše nustatyto profilaktinio vaikų ir pilnamečių mokinių sveikatos tikrinimo tikslas – išaiškinti ir koreguoti rizikos sveikatai veiksnius, nustatyti, ar tikrinamo asmens sveikatos būklė atitinka jo augimo ir brendimo pagal amžių ir lytį normatyvus, ar dėl sveikatos būklės jis gali lankyti švietimo įstaigą ir pan.

Šeimos ar vaikų ligų gydytojas bei gydytojas odontologas, atlikęs profilaktinį vaiko sveikatos patikrinimą, jo rezultatus įrašo į Vaiko sveikatos pažymėjimą (statistinės apskaitos forma Nr. 027-1/a), kurio duomenys yra kaupiami Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje.

Nuo 2018 m. birželio mėnesio gydytojai pildo elektroninį Vaiko sveikatos pažymėjimą, duomenis suvesdami į Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau – ESPBI IS). Nuo 2020 m. gegužės 1 d. statistinės apskaitos forma Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ yra keičiama ir tampa elektronine statistinės apskaitos forma Nr. E027-1 „Mokinio sveikatos pažymėjimas“. Pastaroji bus pildoma tik elektroniniu būdu visiems mokyklas lankantiems vaikams ir pilnamečiams mokiniams. Iki šiol profilaktinė sveikatos patikra buvo privaloma mokyklas lankantiems vaikams iki jų pilnametystės. Atlikus privalomąjį profilaktinį sveikatos tikrinimą, užpildyta forma galioja 1 metus nuo užpildymo dienos.

Lietuvos ugdymo įstaigose paslaugas teikia, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kurių viena iš pagrindinių funkcijų yra remiantis statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ duomenimis, kaupiamais Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje, analizuoti ir vertinti mokinių sveikatos rodiklius ir veiksnius, darančius įtaką vaikų sveikatai, užtikrinti gydytojų rekomendacijų įgyvendinimą mokykloje, sudarant mokiniui kuo palankesnes sąlygas dalyvauti ugdymo veikloje.

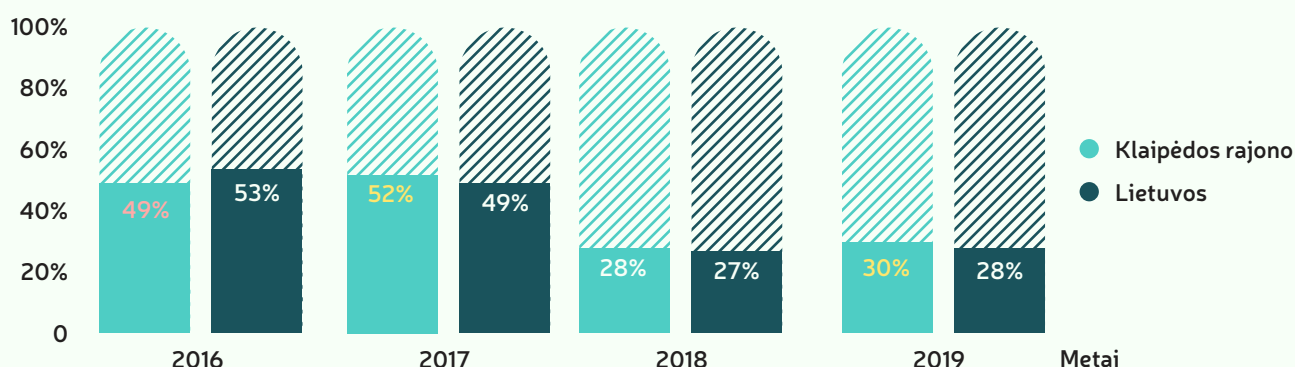

4. VAIKŲ DALYVAVIMAS UGDYMO VEIKLOJE BE APRIBOJIMŲ

KAS TREČIAS VAIKAS UGDYMO ĮSTAIGOS PROCESE DALYVAUJA BE JOKIŲ APRIBOJIMŲ

2019 m. 30 proc. 7–17 m. amžiaus Klaipėdos rajono mokinių dalyvavo ugdymo veikloje be jokių apribojimų, įskaitant kūno kultūros ugdymą, ir tai statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje – 28 proc. 2019 m. lyginant su 2018 m., Klaipėdos rajono mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, statistiškai reikšmingai padaugėjo (6 pav.).

6 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, įskaitant kūno kultūros ugdymą, dalis (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. O27-1/a, Klaipėdos r. sav. besimokančių vaikų sveikatos rodiklių suvestinės (2019 m. suformuota 2020-03-25), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

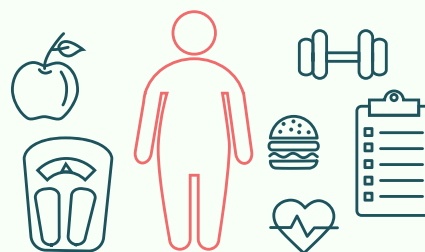
Pastabos:

Klaipėdos rajono rodiklio reikšmė statistiškai reikšmingai **mažesnė**, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Klaipėdos rajono rodiklio reikšmė statistiškai reikšmingai **didesnė**, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

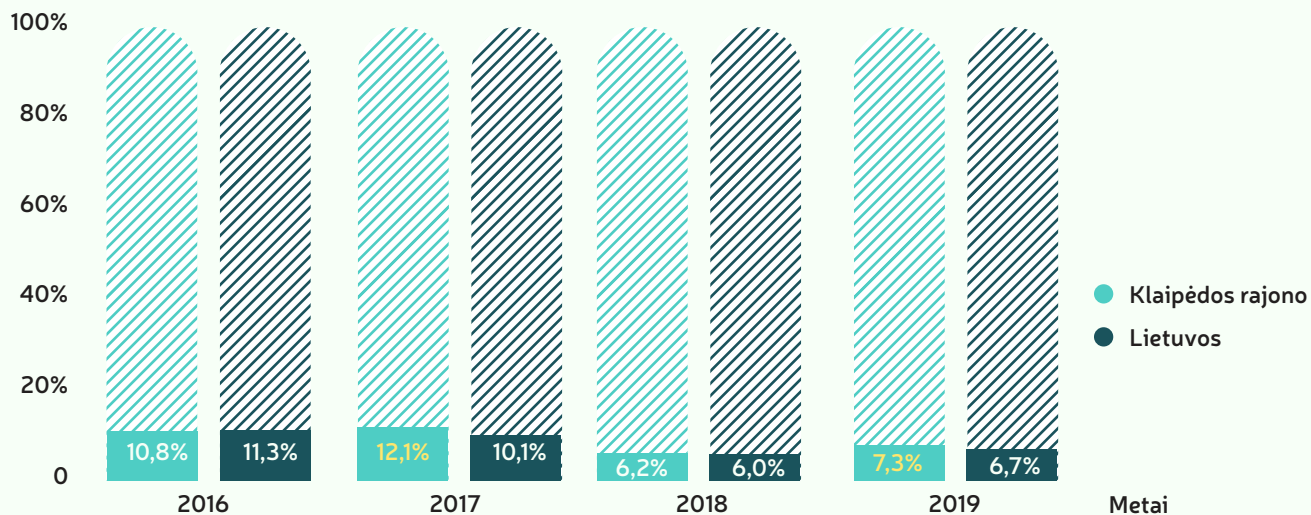
4. VAIKŲ KŪNO MASĖS INDEKSO VERTINIMAS

7 % 7–17 METŲ AMŽIAUS VAIKŲ TURI PER DIDELĮ KŪNO MASĖS INDEKSĄ

2019 m. 7,3 proc. 7–17 m. amžiaus Klaipėdos rajono mokinių turėjo per didelį kūno masės indeksą, ir tai statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje – 6,7 proc. 2019 m., lyginant su 2018 m., vaikų, turinčių per didelį kūno masės indeksą, statistiškai reikšmingai padaugėjo (7 pav.).

Nuo 2018 m. penktadalis vaikų (~ 20 proc.) yra normalaus kūno svorio. 2019 m., lyginant su 2018 m., vaikų, kuriems nustatytas antsvoris, padaugėjo nuo 4,3 iki 5,1 proc. Per pastaruosius metus vaikų, kuriems nustatytas nutukimas, padaugėjo nuo 1,9 iki 2,2 proc. (8 pav.).

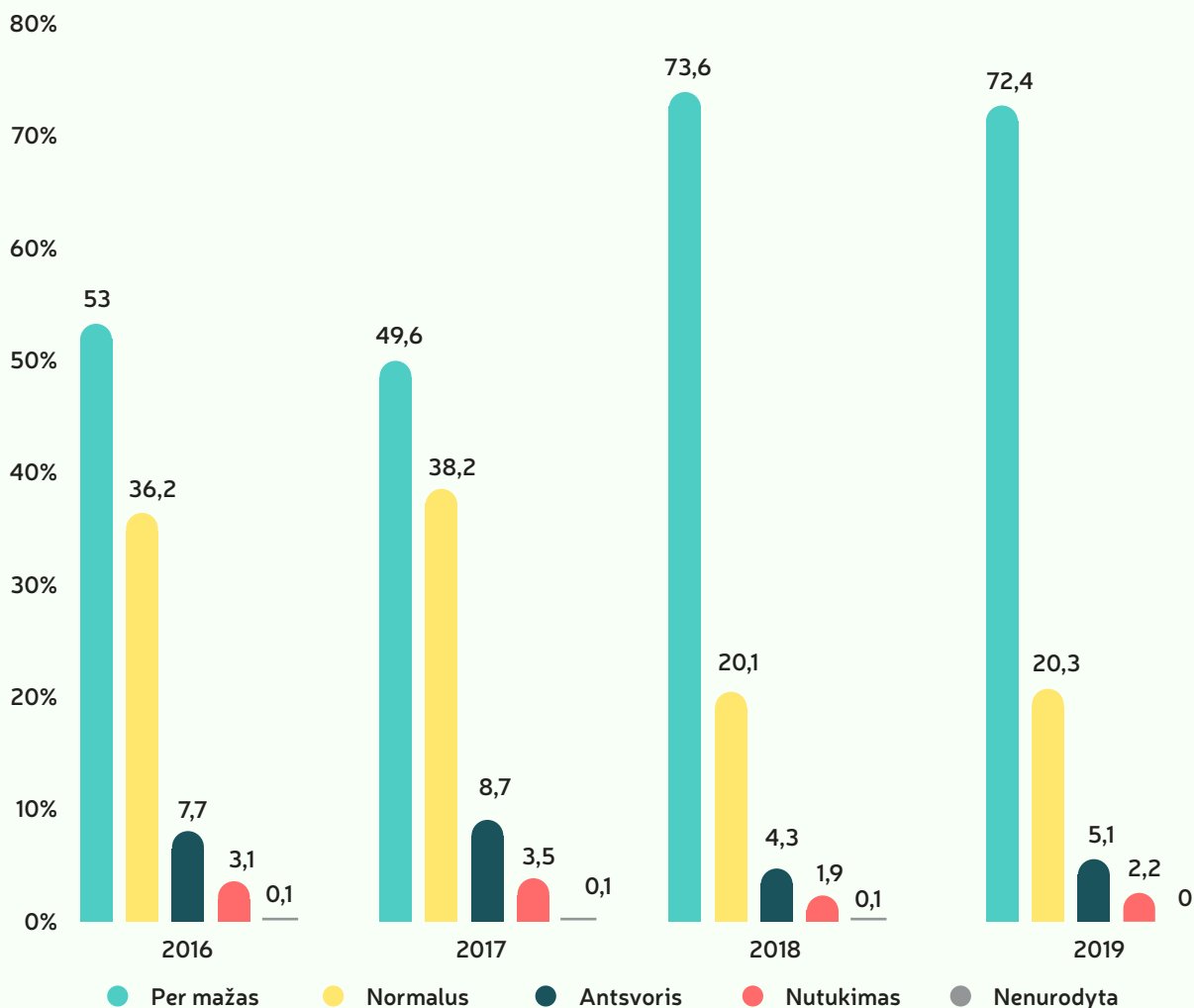

7 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų, turinčių per didelį KMI, dalis (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), Klaipėdos r. sav. besimokančių vaikų sveikatos rodiklių suvestinės (2019 m. suformuota 2020-03-25), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba:

Klaipėdos rajono rodiklio reikšmė statistiškai reikšmingai **didesnė**, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

8 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų kūno masės vertinimas Klaipėdos rajone (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), Klaipėdos r. sav. besimokančių vaikų sveikatos rodiklių suvestinės (2019 m. suformuota 2020-03-25), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

4. VAIKŲ LIGOTUMAS IR SERGAMUMAS PAGAL LIGŲ GRUPES

DAUGIAUSIAI 7–17 METŲ AMŽIAUS SERGANČIŲ VAIKŲ SUDARO VAIKAI, KURIE SERGA KVĖPAVIMO SISTEMOS, AKIES IR JOS PRIEDINIŲ ORGANŲ IR VIRŠKINIMO SISTEMOS LIGOMIS

LIGOTUMAS KVĖPAVIMO SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. ligotumo kvėpavimo sistemos ligomis atvejų Klaipėdos rajone statistiškai reikšmingai buvo daugiau nei Lietuvoje (583,1 atvejais 1000 vaikų ir 512,5 atvejais 1000 vaikų). 2019 m. 2782 vaikai sirgo kvėpavimo sistemos ligomis. 2019 m., palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis statistiškai reikšmingai sumažėjo.

LIGOTUMAS AKIES IR JOS PRIEDINIŲ ORGANŲ LIGOMIS

2019 m. ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis Klaipėdos rajone buvo statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (437,9 atvejais 1000 vaikų ir 280,8 atvejais 1000 vaikų). 2019 m. 2089 vaikai sirgo akies ir jos priedinių organų ligomis. Palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis nepakito.

LIGOTUMAS VIRŠKINIMO SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas virškinimo sistemos ligomis Klaipėdos rajone buvo statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (322,9 atvejais 1000 vaikų ir 283 atvejais 1000 vaikų). 2019 m. 1541 vaikas sirgo virškinimo sistemos ligomis. Palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas virškinimo sistemos ligomis nepakito.

LIGOTUMAS JUNGIAMOJO AUDINIO IR RAUMENŲ SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis Klaipėdos rajone buvo statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (198,5 atvejais 1000 vaikų ir 123,8 atvejais 1000 vaikų). 2019 m. 947 vaikai sirgo jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis. 2019 m., palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis nepakito.

LIGOTUMAS ENDOKRININĖMIS IR MEDŽIAGŲ APYKAITOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis Klaipėdos rajone buvo statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (106,9 atvejais 1000 vaikų ir 81,4 atvejais 1000 vaikų). 2019 m. 510 vaikų sirgo endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis. Palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis statistiškai reikšmingai padidėjo.

LIGOTUMAS ODOS IR POODŽIO LIGOMIS

2019 m. Klaipėdos rajone ligotumas odos ir poodžio ligomis sudarė 98,7 atvejus 1000 vaikų, Lietuvoje – 100,1 atvejį 1000 vaikų. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp Klaipėdos rajono ir Lietuvos rodiklio reikšmės nenustatyta. 2019 m. 471 vaikas sirgo odos ir poodžio ligomis. 2019 m., palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas odos ir poodžio ligomis sumažėjo.

LIGOTUMAS KRAUJOTAKOS SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas kraujotakos sistemos ligomis Klaipėdos rajone buvo statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (65,6 atvejais 1000 vaikų ir 40,2 atvejais 1000 vaikų). 2019 m. 456 vaikai sirgo kraujotakos sistemos ligomis. Palyginus su 2018 metais, ligotumas kraujotakos sistemos ligomis nepakito.

LIGOTUMAS PSICHIKOS IR ELGESIO SUTRIKIMAIS

2019 m. ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais Klaipėdos rajone buvo statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (85,9 atvejais 1000 vaikų ir 60,9 atvejais 1000 vaikų). 2019 m. 410 vaikų sirgo psichikos ir elgesio sutrikimais. 2019 m., palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais nežymiai padidėjo.

LIGOTUMAS AUSIES IR SPENINĖS ATAUGOS LIGOMIS

2019 m. Klaipėdos rajone ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis sudarė 59,1 atvejį 1000 vaikų, Lietuvoje – 56,6 atvejus 1000 vaikų. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp Klaipėdos rajono ir Lietuvos rodiklio reikšmės nenustatyta. 2019 m. 282 vaikai sirgo ausies ir speninės ataugos ligomis. Palyginus su 2018 metais, ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis pakito nežymiai.

LIGOTUMAS LYTINĖMIS IR ŠLAPIMO SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. Klaipėdos rajone ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemos ligomis statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (49,5 atvejai 1000 vaikų ir 38,7 atvejai 1000 vaikų). 2019 m. 236 vaikai sirgo lytinėmis ir šlapimo sistemos ligomis. 2019 m., palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemos ligomis sumažėjo.

LIGOTUMAS NERVŲ SISTEMOS LIGOMIS

2019 m. ligotumas nervų sistemos ligomis Klaipėdos rajone buvo statistiškai reikšmingai didesnis nei Lietuvoje (45,7 atvejai 1000 vaikų ir 36,3 atvejai 1000 vaikų). 2019 m. 218 vaikų sirgo nervų sistemos ligomis. Palyginus su 2018 metais, ligotumas nervų sistemos ligomis nepakito.

LIGOTUMAS KRAUJO IR KRAUJODAROS ORGANŲ LIGOMIS BEI TAM TIKRAIS SUTRIKIM AIS, SUSIJUSIAIS SU IMUNINIAIS MECHANIZMAIS

2019 m. Klaipėdos rajone ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais, sudarė 15,7 atvejus 1000 vaikų, Lietuvoje – 11,9 atvejus 1000 vaikų. Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp Klaipėdos rajono ir Lietuvos rodiklio reikšmės nenustatyta. 2019 m. 75 vaikai sirgo kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais. 2019 m., palyginus su 2018 m., Klaipėdos rajone ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais, nepakito (1 lent.).

1 lentelė. 7–17 m. amžiaus vaikų ligotumas pagal ligų grupes Klaipėdos rajone 2019 m. (proc.)

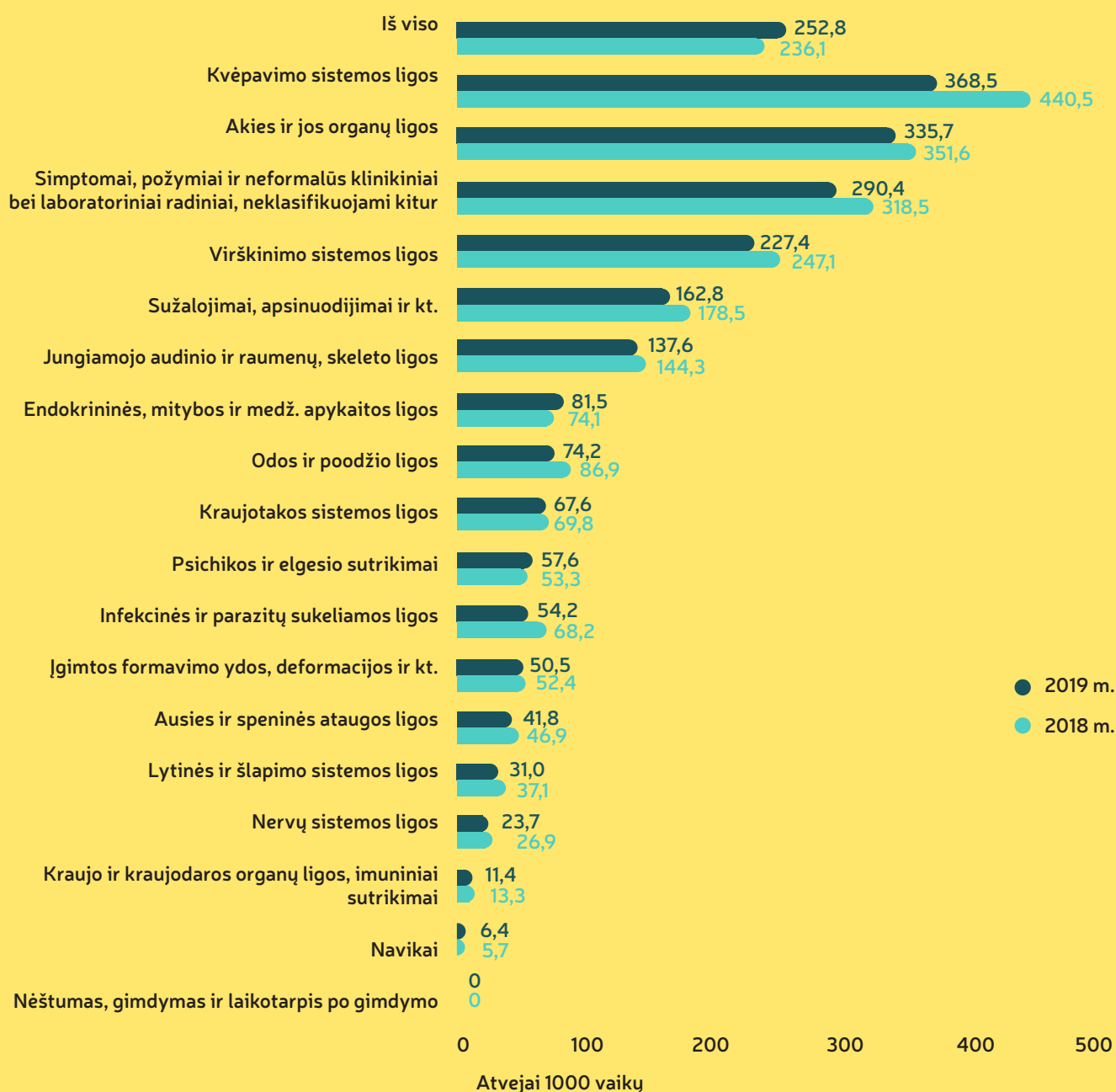
Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas Min Max	Pokytis nuo praėjusių metų
Ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (D50-D89)(1000 vaikų)	75	15.72	4.08	57.69	11.89		+1.68%
Ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis (E00-E90)(1000 vaikų)	510	106.90	30.08	201.88	81.38		+20.83%
Ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais (F00-F99)(1000 vaikų)	410	85.94	19.23	352.94	60.87		+3.42%
Ligotumas nervų sistemos ligomis (G00-G99)(1000 vaikų)	218	45.69	7.52	89.20	36.26		+0.84%
Ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis (H00-H59)(1000 vaikų)	2089	437.85	189.00	565.06	280.83		-0.19%
Ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis (H60-H95)(1000 vaikų)	282	59.11	37.56	89.01	56.61		+1.58%
Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis (I00-I99)(1000 vaikų)	456	95.58	19.23	239.35	40.20		+1.39%
Ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis (J00-J99)(1000 vaikų)	2782	583.11	280.68	755.23	512.48		-14.25%
Ligotumas virškinimo sistemos ligomis (K00-K93)(1000 vaikų)	1541	322.99	203.13	482.35	283.00		+0.01%
Ligotumas odos ir poodžio ligomis (L00-L99)(1000 vaikų)	471	98.72	30.08	164.32	100.12		-6.56%
Ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis (M00-M99)(1000 vaikų)	947	198.49	67.67	314.40	123.77		+0.70%
Ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemos ligomis (N00-N99)(1000 vaikų)	236	49.47	11.36	117.37	38.71		-12.74%
Susižalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių skaičius (S00-T98)(1000 vaikų)	1050	220.08	153.85	255.58	197.82		-2.85%
Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V00-Y89)(100 000 vaikų)	-	-	-	-	1.00	-	-

Šaltiniai: Privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema „Sveidra“, Klaipėdos r. sav. besimokančių vaikų sveikatos rodiklių suvestinės (2019 m. suformuota 2020-03-25), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastabos: N – absoliutus asmenų skaičius; min – minimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; max – maksimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; pokytis – pateikiama skaitinė savivaldybės rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su „+“ ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir „-“, jei sumažėjo. Rodiklio pokytis bus pateikiamas rausva spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme, ir juoda, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praėjusių metų rodiklio reikšme.

- Statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje
- Rodiklis statistiškai reikšmingai nesiskiria, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Klaipėdos rajone didžiausias 7–17 amžiaus vaikų sergamumas yra kvėpavimo sistemos ligomis (2019 m. 368,5 atvejai 1000 vaikų, 1912 naujai susirgusių asmenų). Šioje ligų grupėje didžiausias sergamumas nustatytas ūminėmis viršutinėmis kvėpavimo sistemos ligomis – 2019 m. ~ 218 atvejų 1000 vaikų (1131 naujai susirgęs vaikas). Antroje vietoje sergamumo struktūroje – akies ir jos organų ligos (2019 m. 335,7 atvejai 1000 vaikų, 1742 naujai susirgę vaikai). Pastarojoje ligų grupėje vyravo regėjimo sutrikimai, iš kurių daugiausia nustatyta hipermetropija (toliaregystė) – 2019 m. 327,6 atvejai 1000 vaikų (1700 naujai susirgusių vaikų). Trečia vieta 7–17 m. amžiaus vaikų sergamumo struktūroje tenka nustatytiems simptomams, požymiams ir nenormaliems klinikiniais bei laboratoriniams radiniams (2019 m. 290,4 atvejai 1000 vaikų, 1507 naujai susirgę vaikai). Šioje ligų grupėje vyravo pilvo dubens skausmai – 2019 m. 27,4 atvejai 1000 vaikų (142 naujai susirgę vaikai). Mažiausias sergamumas stebimas šiose ligų grupėse: navikai (2019 m. 6,4 atvejai 1000 vaikų), kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai, susiję su imuniniais mechanizmais (11,4 atvejai 1000 vaikų) (9 pav.).

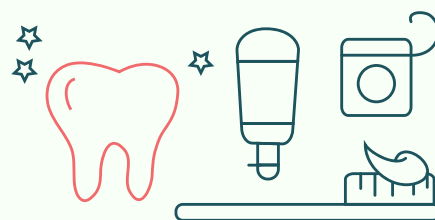
9 pav. 7–17 m. amžiaus vaikų sergamumas (atvejai/1000 vaikų) 2018 m. ir 2019 m. Klaipėdos rajone

Šaltiniai: Privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema „Sveidra“, Vaikų sergamumo pagal ligų grupes statistinė ataskaita (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

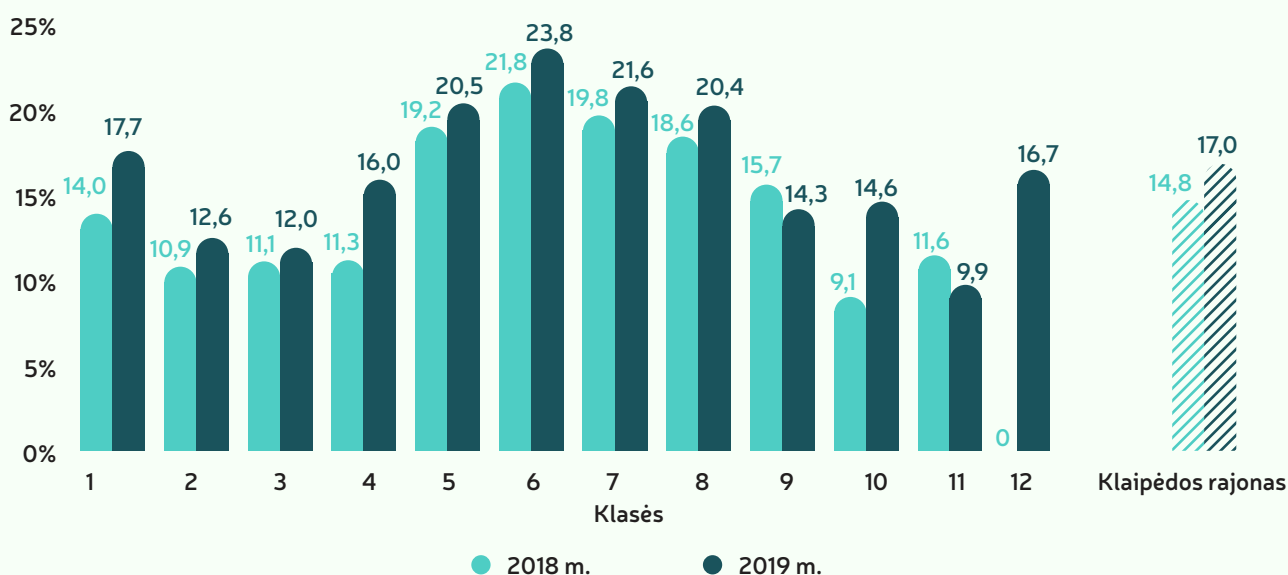
5. VAIKŲ DANTŲ IR ŽANDIKAULIO BŪKLĖ

KAS ŠEŠTAS

7–17 M. AMŽIAUS VAIKAS TURI SVEIKUS DANTIS

Jeigu vaikui profilaktinio sveikatos patikrinimo metu gydytojas odontologas neranda pažeistų, plombuotų ir dėl ėduonies išrautų dantų – vaiko dantis yra sveiki. 2019 m. 17 proc. vaikų turėjo sveikus dantis. 5–7 klasių mokiniai turėjo sveikiausius dantis – apie penktadalis (10 pav.).

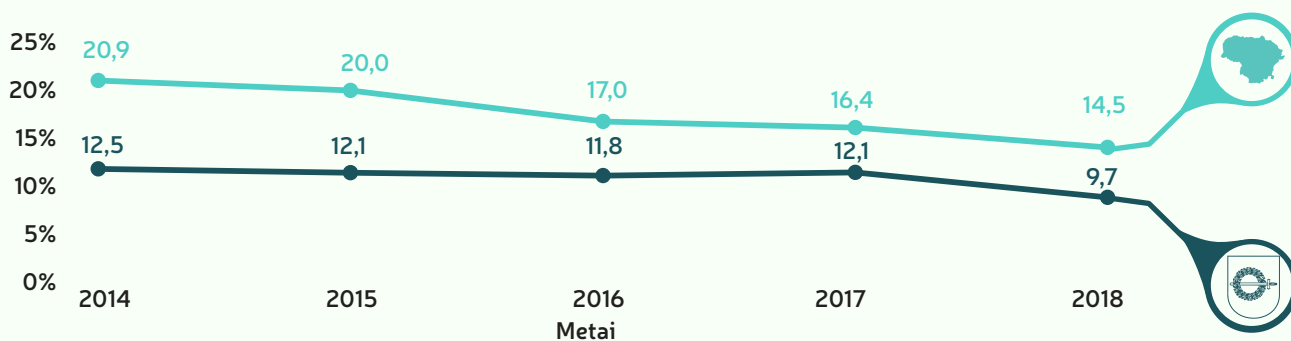
10 pav. 7–17 m. vaikų, neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (vaikų, kurie turi sveikus dantis, skaičius) pagal klases (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba – dvyliktojų procentinis skaičius didelis dėl mažo absoliutaus skaičiaus.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

2018 m., lyginant su 2017 m., 6–14 m. vaikų dalyvavimas krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje sumažėjo nuo 12,1 iki 9,7 proc. (124 vaikais mažiau). Nuo 2014 m. Lietuvoje vaikų dalyvavimas krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje mažėja (11 pav.).

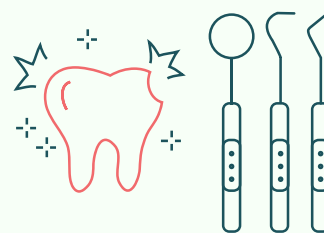
11 pav. 6–14 m. vaikų, kurie dalyvavo krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, dalis proc.

Šaltinis – Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

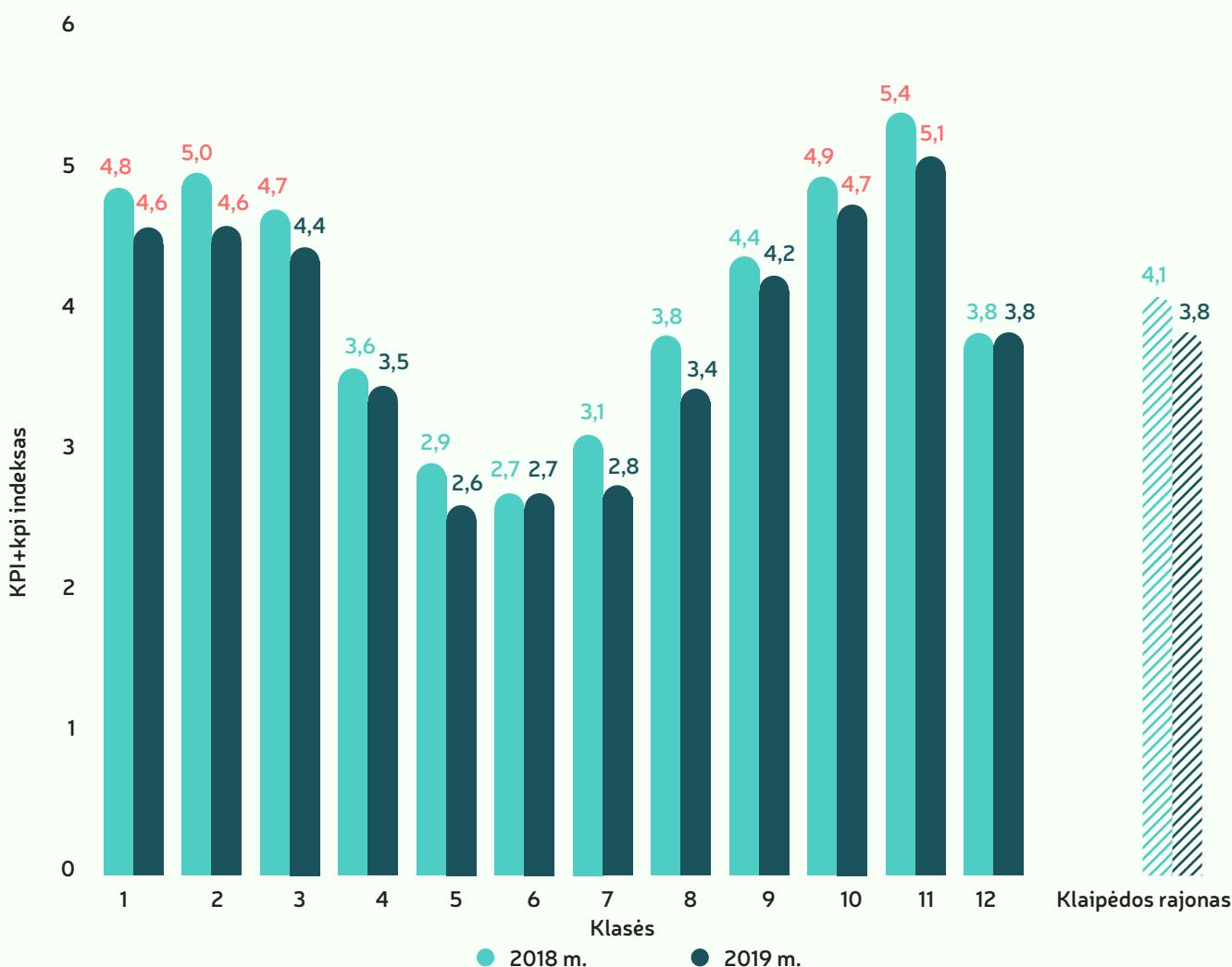
Dantų ėduonies intensyvumo indeksas išreiškiamas kariozinių, plombuotų, dėl karieso išrautų dantų skaičiumi, tenkančiu vienam asmeniui. Jeigu viename dantyje yra ir kariesas, ir plomba, tai intensyvumo indekse toks dantis skaičiuojamas kaip kariozinis dantis. Kuo dantų ėduonies intensyvumo indeksas aukštesnis, tuo vaikų dantų būklė prastesnė.

7–17 M. AMŽIAUS VAIKŲ BENDRAS DANTŲ ĖDUONIES INTENSIVUMO INDEKSAS

YRA VIDUTINIS – 2019 M. SIEKĖ 3,8

7–17 m. mokinių bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas yra vidutinis Klaipėdos rajone. Klaipėdos rajone aukštas bendras mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas buvo 1–2 ir 10–11 klasių mokinių (nuo 4,6 iki 5,4). 1–2 klasių mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas aukštas dėl pieninių dantų plombavimo skaičiaus, bei šiame amžiaus tarpsnyje formuojasi nuolatiniai dantys. 10–11 klasių mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas aukštas dėl nuolatinių dantų, kurie yra pažeisti ėduonies ir yra plombuojami, skaičiaus (12 pav.).

12 pav. 7–17 m. vaikų bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas (KPI+kpi) pagal klases Klaipėdos rajone

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. O27-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

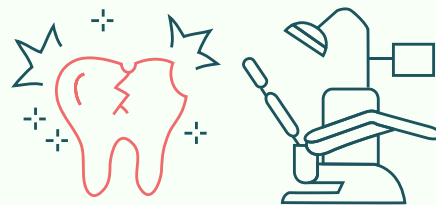
Pastabos:

Reikšmė yra mažesnė nei 1,2, dantų ėduonies intensyvumas apibūdinamas kaip labai žemas; nuo 1,2 iki 2,6 – žemas, nuo 2,7 iki 4,4 – vidutinis; nuo 4,5 iki 6,5 – aukštas ir labai aukštas, kai rodiklis yra didesnis nei 6,5.

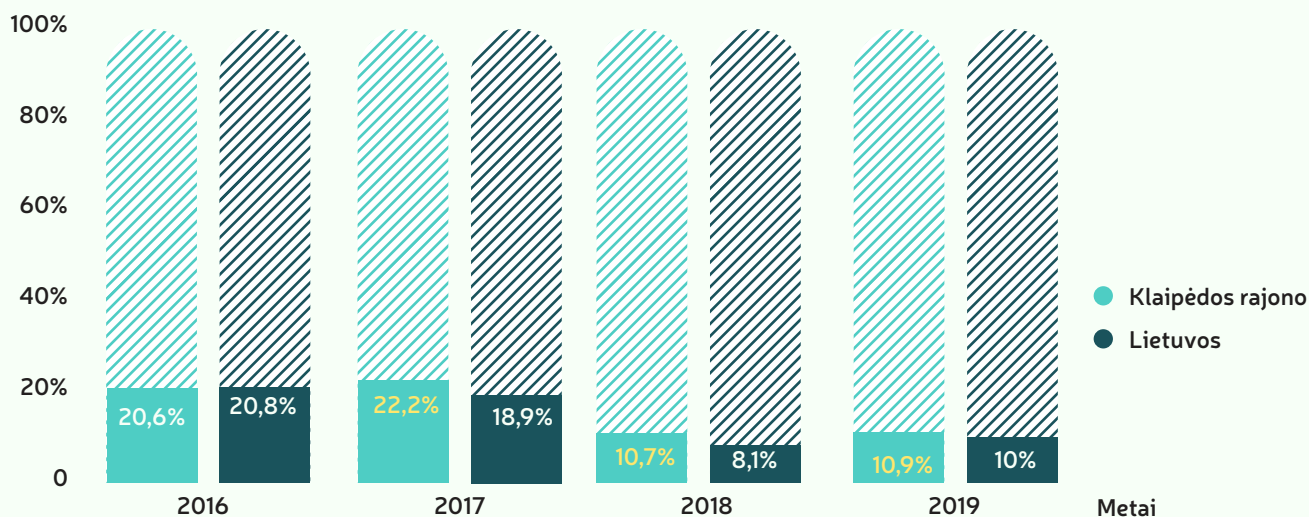
Raudona reikšmė – dantų ėduonies intensyvumo indeksas aukštas arba labai aukštas.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

11 % 7–17 M. AMŽIAUS VAIKŲ TURĖJO PER AUKŠTĄ BENDRĄ DANTŲ ĖDUONIES INTENSIVUMO INDEKSĄ

2019 m. 10,9 proc. 7–17 m. amžiaus Klaipėdos rajono mokinių turėjo per aukštą bendrą dantų ėduonies intensyvumo indeksą, ir tai yra statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje – 10,0 proc. (13 pav.).

13 pav. 7–17 m. vaikų, turinčių per aukštą bendrą dantų ėduonies intensyvumo indeksą (KPI+kpi), dalis (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

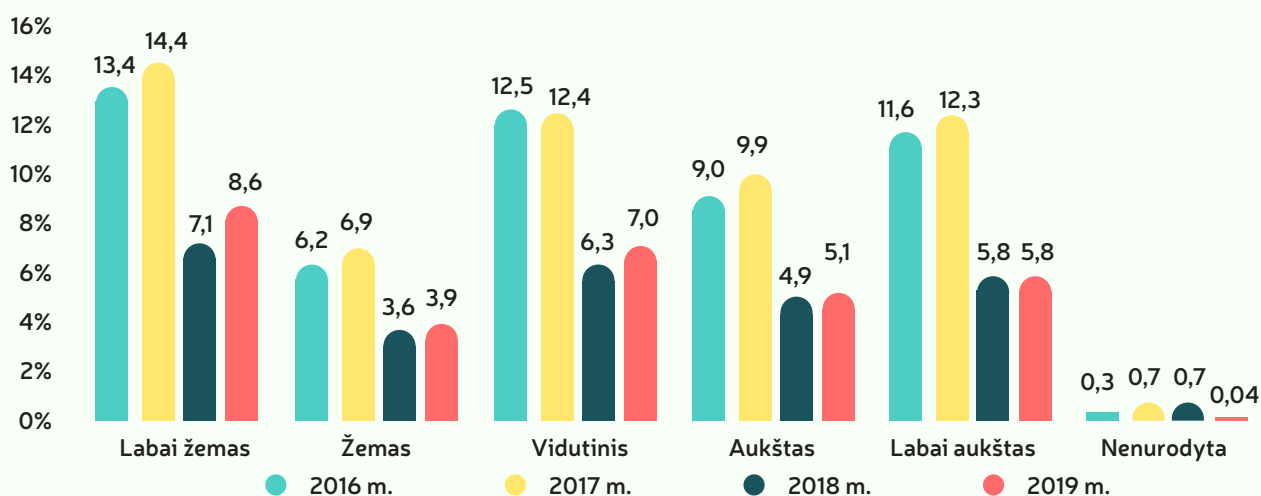
Pastabos:

Klaipėdos rajono rodiklio reikšmė statistiškai reikšmingai **didesnė**, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Per aukštas bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas, kurio reikšmė siekia >4,4.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

2019 m. 8,6 proc. vaikų turėjo labai žemą dantų ėduonies intensyvumo indeksą, 7 proc. vaikų – vidutinį, 5,8 proc. – labai aukštą, 5,1 proc. – aukštą, 3,9 proc. – žemą indeksą (14 pav.).

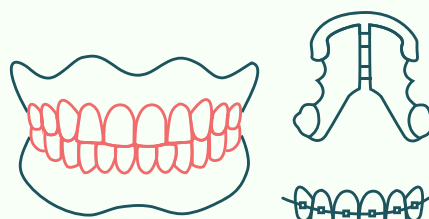

14 pav. 7–17 m. vaikų pasiskirstymas pagal bendrą dantų ėduonies intensyvumo indeksą (KPI+kpi) Klaipėdos rajone (proc.)

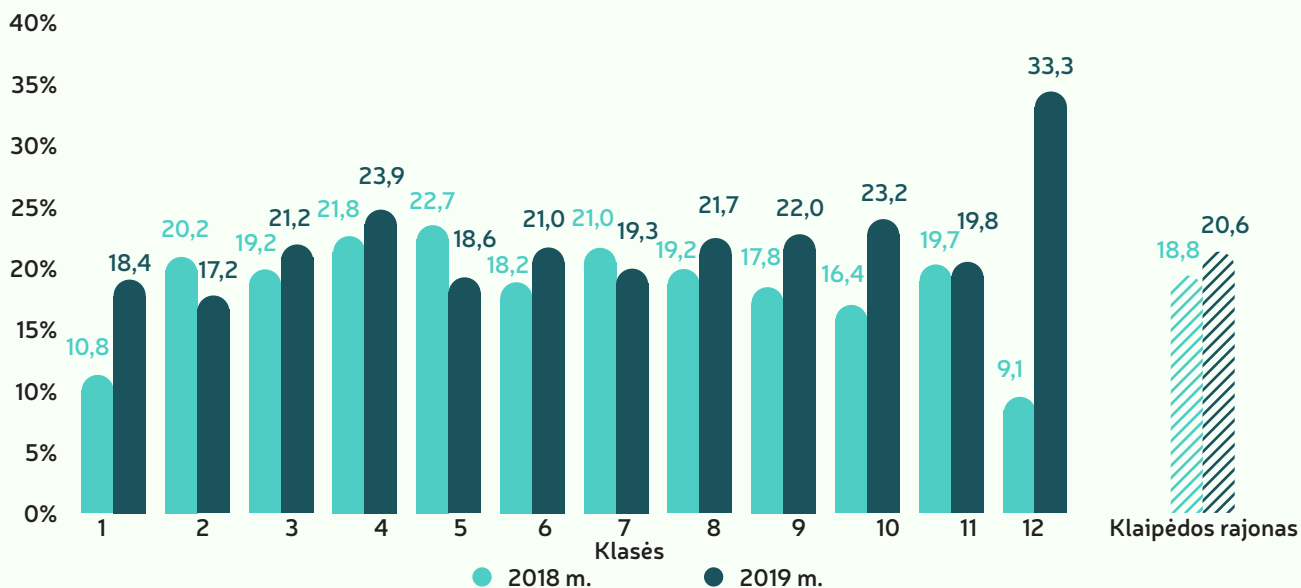
Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

~53% 7-17 M. AMŽIAUS VAIKŲ NETURĖJO SĄKANDŽIO PATOLOGIJOS

2019 m. penktadalis vaikų turėjo žandikaulio patologiją. Žandikaulio patologiją daugiausiai turėjo ketvirtokai (15 pav.).

15 pav. 7–17 m. vaikai, turintys žandikaulio patologiją, pagal klases Klaipėdos rajone (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba – Dvyliktojų procentinis skaičius yra didelis dėl mažo absoliutaus skaičiaus.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

2019 m. 28 proc. vaikų turėjo pavienių dantų sąkandžio patologiją. Pavienių dantų sąkandžio patologiją daugiausiai turėjo šeštokai (16 pav.).

16 pav. 7–17 m. vaikai, turintys pavienių dantų sąkandžio patologiją, pagal klases Klaipėdos rajone (proc.)

Šaltiniai: sveikatos pažymėjimai (forma Nr. 027-1/a), vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaitos (2019 m. suformuota 2020-03-26), Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema

Pastaba – Dvyliktojų procentinis skaičius didelis dėl mažo absoliutaus skaičiaus.

Pastaba – 2018 m. birželio 1 d. pasikeitus teisės aktams, 2018 m. sumažėjo VSS IS gaunamos informacijos apie odontologų užpildytą II sveikatos pažymėjimo dalį.

APIBENDRINIMAS

1. Nuo 2014 m. 7–17 metų amžiaus vaikų skaičius Klaipėdos rajone didėja, 2019 m. pradžioje mokyklinio amžiaus vaikų buvo 7201.
2. Pagrindinė mokinių mokyklos nelankymo priežastis – išvykimas iš šalies. 2018–2019 mokslo metų 2019 m. sausio 1 d. Klaipėdos rajone 372 mokyklinio amžiaus vaikai nesimokė mokykloje.
3. Vaikai socialinės rizikos šeimose auga daugiausiai dėl tėvų girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo ir dėl vaiko priežiūros įgūdžių stokos.
4. Nuo 2016 m. vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose sumažėjo 19 proc. 2018 m. pabaigoje socialinės rizikos šeimose augo 255 vaikai.
5. Kas trečias 7–17 m. amžiaus vaikas dalyvauja ugdymo veikloje be jokių apribojimų, įskaitant kūno kultūros ugdymą, ir, lyginant su 2018 m., tokių vaikų padaugėjo.
6. 7 proc. 7–17 m. vaikų turi per didelį kūno masės indeksą. Nuo 2018 m. tokių vaikų daugėja.
7. Nuo 2018 m. penktadalis 7–17 m. amžiaus vaikų (~ 20 proc.) yra normalaus kūno svorio.
8. Daugiausiai 7–17 m. amžiaus sergančių vaikų yra kvėpavimo sistemos ligomis, antroje vietoje – akies ir jos priedinių organų ligomis, trečioje vietoje – virškinimo sistemos ligomis.
9. 7–17 m. amžiaus vaikų ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis statistiškai reikšmingai sumažėjo, o ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis statistiškai reikšmingai padidėjo.
10. Kas šeštas 7–17 m. amžiaus vaikas turi sveikus dantis.
11. 7–17 m. mokinių bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas yra vidutinis Klaipėdos rajone.
12. Klaipėdos rajone aukštas bendras mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas yra 1–2 ir 10–11 klasių mokinių (nuo 4,6 iki 5,4).
13. 10,9 proc. 7–17 m. amžiaus mokinių turi per aukštą bendrą dantų ėduonies intensyvumo indeksą.
14. 53 proc. 7–17 m. amžiaus vaikų neturi sąkandžio patologijos.
15. Penktadalis vaikų turi žandikaulio patologiją, 28 proc. vaikų turi pavienių dantų sąkandžio patologiją.

Kontaktai

Klaipėdos rajono savivaldybės
visuomenės sveikatos biuras
Klaipėdos g. 11, Gargždai
Tel. (8 46) 45 37 54, Faks. (8 46) 47 00 64
El. p. info@visuomenessveikata.lt
www.visuomenessveikata.lt